

ferroKOLOR®

Sp. z o.o.

42-226 Częstochowa, ul. Św. Jadwigi 112
tel. (34) 360 40 10, fax (34) 362 10 24
biuro@ferrokolor.pl http://www.ferrokolor.pl

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Czerń żelazowa K-3300

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010 roku zmieniającym Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), (DU Unii Europejskiej seria L nr 133 z 31 maja 2010 roku)

SEKCJA 1: IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1 Identyfikator produktu

Nazwa handlowa: Czerń żelazowa K-3300

Tlenek żelaza Fe₃O₄

REACH pre-registration number:

05-2115370958-29-0000

Numer rejestracyjny: Substancja zarejestrowana wstępnie

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji oraz zastosowania odradzane

Środek barwiący (pigment i barwnik), nieorganiczny.

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Dostawca:

FERROKOLOR Sp. z o.o.

ul. Św. Jadwigi 112,

42-226 Częstochowa

Tel. +48 (34) 360 40 10, + 48 (34) 362 10 24

Osoba odpowiedzialna za kartę charakterystyki

Ryszard Bożek, Renata Szproncel

e-mail: biuro@ferrokolor.pl

1.4 Numer telefonu alarmowego

Telefon alarmowy w Polsce: (042) 631 47 21 – informacje toksykologiczne w Polsce.

Data sporządzenia: 01.01.2014 r.

SEKCJA 2: IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1 Klasyfikacja substancji

Klasyfikacja zgodna z dyrektywą Rady 67/548/EWG i rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych z późniejszymi zmianami:

Produkt nie został zaklasyfikowany jako niebezpieczny. Podczas przestrzegania ogólnych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy produkt nie stwarza zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka.

2.2 Elementy oznakowania

Etykieta zawierająca nazwę: jak w pkt 1.1

Symbol – nie jest wymagany

Zwroty wykazujące rodzaj zagrożenia – nie są wymagane

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania – nie są wymagane

Mimo braku konieczności stosowania szczególnych warunków bezpieczeństwa zaleca się:

- Chronić przed dziećmi
- Przechowywać pojemnik w suchym pomieszczeniu
- Nie wdychać pyłu
- Nosić odpowiednią odzież ochronną i rękawice ochronne

2.3 Inne zagrożenia

Substancja nie spełnia kryteriów PBT i vPvB

SEKCJA 3: SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Identyfikator produktu: Substancja stała

Nazwa substancji	Nr CAS	Nr WE	Symbol	Zwroty R
Fe ₃ O ₄	1317-61-9	215-277-5	-----	-----

Zgodnie z wiedzą dostawcy / producenta, substancja nie zawiera żadnych niebezpiecznych składników w ilościach, które wymagałyby wymienienia, zgodnie z prawem Unii Europejskiej oraz regulacjami krajowymi.

SEKCJA 4: ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1 Opis środków pierwszej pomocy

Kontakt z oczami:	Płukać dużą ilością czystej wody przez co najmniej 15 minut przy odwiniętych powiekach. Usunąć szkła kontaktowe. Jeżeli podrażnienie nie ustępuje, należy skontaktować się z lekarzem – okulistą.
Kontakt ze skórą:	Nie podrażnia skóry, w przypadku zanieczyszczenia skóry zdjąć zanieczyszczone ubranie i zmyć skórę dużą ilością wody z dodatkiem środków myjących.
Wdychanie pyłów:	Możliwe podrażnienie błon śluzowych, katar, kichanie. Wyprowadzić poszkodowanego z miejsca kontaktu z pyłami. Jeżeli podrażnienie nie ustępuje wezwać lekarza.
Przewód pokarmowy:	Jeżeli nastąpi połknięcie podać poszkodowanemu dużą ilość wody tylko w przypadku gdy jest przytomny. W razie potrzeby wezwać lekarza.

SEKCJA 5: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1 Środki gaśnicze

Stosować gaśnice odpowiednie dla palących się w otoczeniu materiałów.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją

Produkt nie powinien być przechowywany w pobliżu źródeł ciepła ponieważ w temperaturze powyżej 80 st. C może stać się niestabilny i ulegać utlenianiu.

SEKCJA 6: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych.

Substancja niepalna, niewybuchowa, nietoksyczna, stabilna, nie wymaga szczególnych środków ostrożności.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska.

Zabezpieczyć przed przedostaniem się do kanalizacji, cieków i zbiorników wodnych.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia.

W warunkach przemysłowych zapewnić odpowiednią wentylację. Rozsypany produkt zebrać ostrożnie do pojemnika unikając pylenia i przekazać do powtórnego wykorzystania lub utylizować w przedsiębiorstwie utylizacji odpadów.

6.4 Odniesienia do innych sekcji.

Usuwać zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w sekcji 13.

SEKCJA 7: POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania.

7.1.1 Stosować odzież i sprzęt ochronny (maski, rękawice, okulary). Stosować substancje zgodnie z przeznaczeniem tylko przez przeszkolony i odpowiednio wyposażony w środki ochrony osobistej personel.

7.1.2 Nie jeść, nie pić i nie palić w czasie użytkowania. Myć ręce podczas przerw i po zakończeniu pracy. Zdjąć zanieczyszczone ubranie.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności.

Przechowywać w szczelnie zamkniętych opakowaniach w suchych, przewiewnych pomieszczeniach. Chronić produkt przed zawilgoceniem.

7.3 **Środek barwiący (pigment i barwnik), nieorganiczny** - zastosowanie przy barwieniu wyrobów betonowych (kostki brukowej, tynków elewacyjnych, galanterii). Używany również do fug, zapraw, cegieł klinkierowych, farb cementowych. Możliwe również stosowanie do innych wyrobów.

SEKCJA 8: KONTROLA NARAŻENIA / ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1 Parametry dotyczące kontroli

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2002 nr 217 poz.1833).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10.10.2005r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2005. nr 12 poz.1769).

NDS – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie – 5 mg/m³

NDSch – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Chwilowe – 10 mg/m³

NDSP – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Pułapowe – nie ustalone

8.2 Kontrola narażenia

W warunkach przemysłowych zapewnić odpowiednią wentylację. Stosować odzież i sprzęt ochronny (maski, rękawice, okulary). Zapewnić prysznic.

8.2.2 Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny

Drogi oddechowe:	W przypadku zapylenia stosować maskę przeciwpyłową
Oczy:	Stosować okulary ochronne ściśle przylegające do twarzy
Ochrona ciała:	Stosować rękawice ochronne, buty i ubranie ochronne
Higiena pracy:	Obowiązują ogólne przepisy BHP. Po zakończeniu pracy zdjąć zanieczyszczone ubranie. Nie jeść, nie pić, nie palić podczas pracy. Przed przerwami w pracy wymyć ręce i twarz. Po pracy umyć całe ciało.

8.2.3 Kontrola narażenia środowiska

Zabezpieczyć przed wprowadzaniem do kanalizacji, cieków i zbiorników wodnych.

SEKCJA 9: WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

- a) Wygląd
Substancja stała (czarna)
- b) Zapach
Bez zapachu
- c) Próg zapachu
Brak dostępnych danych
- d) pH
5-7 (przy 100 g/l H₂O)
- e) Temperatura topnienia/krzepnięcia
1560 °C

- f) Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia
Brak dostępnych danych
- g) Temperatura zapłonu
Produkt niepalny
- h) Szybkość parowania
Brak dostępnych danych
- i) Palność
Nie dotyczy
- j) Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości
Nie stwarza zagrożenia wybuchowego
- k) Prężność par
Brak dostępnych danych
- l) Gęstość par
Brak dostępnych danych
- m) Gęstość względna
4,6 g/cm³
- n) Rozpuszczalność
Nie rozpuszczalny
- o) Współczynnik podziału: n-oktanol/woda
Brak dostępnych danych
- p) Temperatura samozapłonu
Produkt nie jest samozapalny
- q) Temperatura rozkładu
Brak dostępnych danych
- r) Lepkość
Brak dostępnych danych
- s) Właściwości wybuchowe
Produkt nie ma właściwości wybuchowych
- t) Właściwości utleniające
Brak dostępnych danych

9.2 Inne informacje

Brak dostępnych danych

SEKCJA 10: STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1 Reaktywność

W warunkach składowania i obchodzenia się zgodnie z przeznaczeniem – brak reaktywności

10.2 Stabilność chemiczna

Produkt jest stabilny w normalnych warunkach użytkowania i przechowywania. Nie ulega rozkładowi.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Nie są znane

10.4 Warunki, których należy unikać

W temperaturze powyżej 80 st. C produkt może stać się niestabilny i ulegać utlenianiu. Powstaje przy tym dodatkowe ciepło. Może to być na przykład powodem zapalenia opakowań papierowych.

Dlatego produkt nie powinien być przechowywany w pobliżu źródeł ciepła.

10.5 Materiały niezgodne

Nie są znane

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu

Nie są znane

SEKCJA 11: INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Substancja nie jest toksyczna.

Skutki działania miejscowego:

- skóra – nie powoduje zmian skórnych,
- oczy – możliwe podrażnienie spojówek, łzawienie,
- błony śluzowej nosa – możliwe podrażnienie błon śluzowych,

Skutki zdrowotne narażenia ostrego – podrażnienie śluzówki dróg oddechowych, podrażnienie spojówki oka.

Skutki zdrowotne narażenia przewlekłego – może wywołać zmiany śluzówki nosa i stany zapalne dróg oddechowych.

SEKCJA 12: INFORMACJE EKOLOGICZNE

Brak informacji o niepożądanych skutkach lub zagrożeniach. Przy posługiwaniu się produktem zgodnie z przeznaczeniem i w fachowy sposób nie występują problemy ekologiczne, jednakże nie można odprowadzać substancji do ujęć wody pitnej, gleby, cieków wodnych i ścieków. Intensywnie barwi glebę, pomieszczenia produkcyjne; nie zawiera metali ciężkich.

SEKCJA 13: POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Produkt nie jest uważany za odpad niebezpieczny wg Dyrektywy 91/689/EC UE.

Nie usuwać produktu razem z odpadami komunalnymi i nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Zbadać możliwość ponownego wykorzystania. Odpadki należy zapakować i oznaczyć zgodnie z międzynarodowymi i lokalnymi regulacjami, odnośnie recyklingu.

Zużyte opakowania dokładnie opróżnić. Opakowanie jednorazowe (po dokładnym oczyszczeniu) przekazać do recyklingu.

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu
1	06 11 99	Inne nie wymienione odpady

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 27.04.2001r. o odpadach (Dz. U. 2001 nr 62 poz.628 z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 11.05.2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. 2001 nr 63 poz.638 z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 27.07.2001r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. 2001 nr 100 poz.1085 z późniejszymi zmianami).

SEKCJA 14: INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

14.1 Numer UN (numer ONZ)

Nie dotyczy

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN

Nie dotyczy

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

Nie dotyczy

14.4 Grupa pakowania

Nie dotyczy

14.5 Zagrożenia dla środowiska

Produkt nie stanowi zagrożenia dla środowiska, jednakże nie można odprowadzać produktu do kanalizacji, cieków i zbiorników wodnych.

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Stosować kryte środki transportu, chronić produkt przed wilgocią.

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC

Nie dotyczy

SEKCJA 15: INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz.84, 2001 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 353 z 31 grudnia 2008 roku).

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 790/2009 z dnia 10 sierpnia 2009 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 235 z dnia 5 września 2009 roku).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1666, 2003 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, 2173, 2005).

Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199, poz 1671, 2002).

Oświadczenie Rządowe z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. nr 178, poz. 1481, 2005 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. nr 53, poz. 439, 2009).

Rozporządzenie (WE) 1907/2006 Parlamentu europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 396 z 30 grudnia 2006 roku z późniejszymi zmianami).

SEKCJA 16: INNE INFORMACJE

Informacje zamieszczone w karcie charakterystyki powstały w oparciu o aktualnie dostępne dane charakteryzujące produkt oraz doświadczenie i wiedzę posiadaną w tym zakresie przez producenta. Nie stanowią one opisu jakościowego produktu ani przyrzeczenia określonych właściwości. Mają na celu opisanie produktu jedynie z punktu wymagań bezpieczeństwa. Użytkownik jest odpowiedzialny za stworzenie warunków bezpiecznego używania produktu i to on bierze na siebie odpowiedzialność za skutki wynikające z niewłaściwego stosowania niniejszego produktu oraz za przestrzeganie wszystkich norm prawnych obowiązujących w tej dziedzinie.

Koniec